

NGHỊ QUYẾT
CỦA BAN THƯỜNG VỤ THÀNH ỦY LAI CHÂU
về giảm thiểu tình trạng tảo hôn và hôn nhân cận huyết thống

I. TÌNH HÌNH VÀ NGUYÊN NHÂN

Thành phố Lai Châu là trung tâm chính trị, kinh tế, văn hóa của tỉnh, thành phố có 07 đơn vị hành chính cấp xã gồm 5 phường, 2 xã với 70 tổ dân phố, bản; tổng diện tích tự nhiên 9.687,99 ha; dân số toàn thành phố tính đến hết năm 2021 là 45.881 người, với 17 dân tộc cùng sinh sống. Trong đó dân tộc Kinh chiếm 73,4%, Giầy chiếm 14%, Thái chiếm 8%, Mông chiếm 5%, còn lại các dân tộc khác.

Trong những năm qua, được sự quan tâm, lãnh đạo của Tỉnh ủy, HĐND, UBND tỉnh và sự phối hợp của các sở, ban, ngành, đoàn thể tỉnh, sự vào cuộc của cả hệ thống chính trị, tình hình an ninh chính trị, trật tự an toàn xã hội trên địa bàn thành phố tiếp tục được duy trì ổn định, kinh tế, văn hóa - xã hội có những bước phát triển. Công tác lãnh đạo, chỉ đạo, tuyên truyền, quán triệt thực hiện chủ trương, đường lối, của Đảng, chính sách, pháp luật của Nhà nước và các nhiệm vụ của địa phương được triển khai sâu rộng đến cán bộ, đảng viên và Nhân dân các dân tộc trên địa bàn. Qua đó đã phát huy được tính sáng tạo, tinh thần đoàn kết, gắn bó trong cộng đồng dân cư, nâng cao đời sống vật chất và tinh thần của người dân, tỷ lệ hộ nghèo giảm còn 2,03% vào năm 2021.

Bên cạnh những kết quả đạt được, thành phố Lai Châu vẫn còn một số mặt hạn chế, đó là: Tình trạng tảo hôn vẫn còn xảy ra, ảnh hưởng đến chất lượng dân số, nguồn nhân lực và tăng nguy cơ đói nghèo. Từ năm 2016 - 2021, toàn thành phố có 59 cặp tảo hôn (trong đó có 30 cặp tảo hôn cả vợ và chồng, chủ yếu tại xã Sùng Phài) chiếm 4% số cặp kết hôn, không có hôn nhân cận huyết thống. Nguyên nhân chủ yếu là do ý thức chấp hành pháp luật của một bộ phận người dân còn hạn chế; vai trò lãnh đạo của cấp ủy đảng, quản lý của chính quyền ở một số địa phương, cơ sở chưa mạnh mẽ, thiếu kiên quyết; công tác tuyên truyền, vận động đồng bào dân tộc thiểu số thực hiện các quy định của pháp luật, trong đó có Luật Hôn nhân và Gia đình chưa hiệu quả; việc đưa nội dung cam kết liên quan đến hôn nhân và gia đình vào quy ước, hương ước chưa được thực hiện đồng bộ; các chế tài xử phạt vi phạm trong hôn nhân chưa đủ

sức răn đe. Để kịp thời khắc phục những hạn chế nêu trên và thực hiện có hiệu quả Chỉ thị số 09-CT/TU, ngày 06/4/2022 của Ban Thường vụ Tỉnh ủy về tăng cường sự lãnh đạo của các cấp ủy Đảng đối với việc giảm thiểu tình trạng tảo hôn và hôn nhân cận huyết thống, Ban Thường vụ Thành ủy Lai Châu ban hành Nghị quyết lãnh đạo việc giảm thiểu tình trạng tảo hôn và hôn nhân cận huyết thống trên địa bàn thành phố Lai Châu như sau:

II. QUAN ĐIỂM CHỈ ĐẠO, MỤC TIÊU ĐẾN NĂM 2025

1. Quan điểm chỉ đạo

- Tăng cường công tác lãnh đạo, chỉ đạo của các cấp ủy Đảng, chính quyền nhằm giảm thiểu tình trạng tảo hôn và hôn nhân cận huyết thống, trong đó xác định công tác tuyên truyền là nhiệm vụ quan trọng, đồng thời nêu cao vai trò, trách nhiệm, nêu gương của cán bộ, đảng viên, công chức, viên chức, người lao động và Nhân dân tạo sự đồng thuận, chuyển biến sâu sắc về nhận thức đối với tình trạng tảo hôn và hôn nhân cận huyết thống trên địa bàn thành phố.

- Tăng cường vận động, đổi mới nội dung và phương thức tuyên truyền về hệ lụy xấu của tảo hôn và hôn nhân cận huyết thống, phù hợp với tình hình thực tế của từng xã, phường.

2. Mục tiêu tổng quát

Thực hiện có hiệu quả Chỉ thị số 09-CT/TU, ngày 06/4/2022 của Ban Thường vụ Tỉnh ủy về tăng cường sự lãnh đạo của các cấp ủy Đảng đối với việc giảm thiểu tình trạng tảo hôn và hôn nhân cận huyết thống. Phấn đấu đến năm 2025 cơ bản ngăn chặn, đẩy lùi tình trạng tảo hôn và hôn nhân cận huyết thống, góp phần nâng cao chất lượng dân số và nguồn nhân lực trên địa bàn thành phố Lai Châu.

3. Mục tiêu cụ thể

- Tỷ lệ các cặp tảo hôn hằng năm dưới 04%; phấn đấu đến 2025 còn dưới 02%, không có hôn nhân cận huyết thống trên địa bàn thành phố Lai Châu.

- Hằng năm, 100% hộ gia đình có tình trạng tảo hôn được tiếp cận, tuyên truyền, phổ biến các chủ trương, đường lối của Đảng, chính sách, pháp luật của Nhà nước về hôn nhân và gia đình.

- Duy trì 100% học sinh các trường Trung học cơ sở, Trung học phổ thông được tuyên truyền, cung cấp thông tin, kiến thức pháp luật liên quan về lĩnh vực hôn nhân, và tác hại, hệ lụy của tảo hôn và hôn nhân cận huyết thống về sức khỏe sinh sản và KHHGD.

- 100% người hoạt động không chuyên trách ở tổ dân phố, bản, người có uy tín, trưởng bản, trưởng dòng họ, người dân được tiếp cận, phổ biến, cung cấp thông tin, kiến thức và cam kết thực hiện các quy định của pháp luật liên quan đến lĩnh vực hôn nhân và gia đình.

- Trên 90% cán bộ văn hóa, xã hội cấp xã được tập huấn nâng cao năng lực, kỹ năng vận động, tư vấn, truyền thông thay đổi hành vi về tảo hôn và hôn nhân cận huyết thống trong vùng đồng bào dân tộc thiểu số.

III. NHIỆM VỤ, GIẢI PHÁP THỰC HIỆN

1. Tăng cường công tác lãnh đạo, chỉ đạo của các cấp ủy Đảng, chính quyền, MTTQ và tổ chức chính trị - xã hội các cấp tạo chuyển biến sâu sắc trong nhận thức và nâng cao trách nhiệm của cả hệ thống chính trị, phát huy vai trò nêu gương của cán bộ, đảng viên, nhất là trách nhiệm của người đứng đầu cấp ủy, chính quyền trong công tác phòng, chống tảo hôn và hôn nhân cận huyết thống, coi đây là nhiệm vụ quan trọng, thường xuyên của cả hệ thống chính trị từ thành phố đến cơ sở. Xử lý nghiêm cán bộ, đảng viên vi phạm, thiêu gươm mẫu trong việc phòng, chống tảo hôn và hôn nhân cận huyết thống đảm bảo kịp thời, không né tránh, không bao che, không ngại va chạm.

2. Đổi mới công tác tuyên truyền, giáo dục trong vùng đồng bào dân tộc thiểu số về đường lối, chủ trương của Đảng, chính sách pháp luật của Nhà nước về lĩnh vực hôn nhân và gia đình, lựa chọn nội dung tuyên truyền trọng tâm, ngắn gọn, dễ hiểu, dễ nhớ, sát với thực tiễn đời sống sinh hoạt, phong tục tập quán và truyền thống văn hóa của đồng bào. Biên soạn tài liệu tuyên truyền về tác hại của tảo hôn, hôn nhân cận huyết thống để phát thanh trên hệ thống loa truyền thanh không dây, phát tờ rơi, tờ gấp tuyên truyền xuống các tổ dân phố, bản. Công tác tuyên truyền cần tập trung hướng đến nhóm đối tượng phụ nữ, thanh thiếu niên và vùng có nguy cơ cao về tảo hôn và hôn nhân cận huyết thống. Tập trung tuyên truyền về lịch sử, văn hóa, phong tục, tập quán, giá trị văn hóa truyền thống các dân tộc, gương người tốt, việc tốt, thực hiện nếp sống văn minh với phương châm "lấy cái đẹp dẹp cái xấu" từng bước đẩy lùi các hủ tục lạc hậu trong vùng đồng bào dân tộc. Phát huy sức mạnh tổng hợp lực lượng làm công tác tuyên truyền ở cơ sở, trong đó đặc biệt coi trọng vai trò của bí thư chi bộ, trưởng bản, trưởng dòng họ, người có uy tín tại bản, tổ dân phố và đội ngũ cán bộ đang công tác tại cơ sở trong việc đưa chủ trương, chính sách của Đảng, Nhà nước đến với đồng bào. Đồng thời đưa nội dung tuyên truyền Luật Hôn nhân và gia đình, tác hại của tảo hôn, hôn nhân cận huyết thống vào trong các đơn vị trường học, từng bước làm thay đổi tư duy nhận thức cho thế hệ trẻ, con em của đồng bào các dân tộc trên địa bàn thành phố. Duy trì và nâng cao chất lượng các chuyên mục tìm hiểu Luật Hôn nhân và gia đình, các hệ lụy và

hậu quả của tảo hôn, hôn nhân cận huyết thống trên các hệ thống phát thanh, tiếng dân tộc. Phát huy công tác tuyên truyền miệng, đẩy mạnh truyền thông qua các hoạt động văn hóa, văn nghệ, lễ hội truyền thống. Quan tâm bồi dưỡng đội ngũ làm công tác tuyên truyền có đủ kiến thức, kỹ năng, kinh nghiệm, biết tiếng dân tộc địa phương, am hiểu phong tục tập quán của đồng bào để tuyên truyền, vận động Nhân dân thực hiện quy định pháp luật về hôn nhân và gia đình ngay từ trong gia đình, dòng tộc, bà con thân cận tại xã, phường, bản, tổ dân phố.

3. Nâng cao hiệu lực, hiệu quả quản lý nhà nước về phòng, chống tảo hôn và hôn nhân cận huyết thống. Nêu cao tinh thần trách nhiệm của chính quyền các cấp, thường xuyên rà soát, kiểm tra, quản lý chặt chẽ việc kết hôn theo quy định của pháp luật. Xử lý nghiêm các vi phạm về tảo hôn và hôn nhân cận huyết thống trên địa bàn thành phố theo quy định của pháp luật hiện hành, xử phạt hành chính kết hợp với xử phạt theo quy ước, hương ước. Các cơ quan thực thi pháp luật thực hiện việc khởi tố, xét xử điểm một số vụ án liên quan đến các trường hợp kết hôn đối với người chưa đủ tuổi kết hôn theo quy định của Luật Hôn nhân và gia đình nhằm tuyên truyền, răn đe việc vi phạm quy định của pháp luật về hôn nhân, gia đình.

Xây dựng quy ước, hương ước mẫu, trong đó đưa các nội dung, quy định của Luật Hôn nhân và gia đình, nhất là các điều kiện kết hôn và yêu cầu tất cả các bản cam kết thực hiện không tảo hôn, không kết hôn cận huyết thống trong quy ước, hương ước. Xây dựng các câu lạc bộ nói không với tảo hôn và hôn nhân cận huyết thống tại các vùng có nguy cơ cao về tảo hôn, hôn nhân cận huyết thống. Tổ chức phát động xây dựng các mô hình điểm của các dòng họ, xã, phường không xảy ra tình trạng tảo hôn và hôn nhân cận huyết thống. Xây dựng và đưa các quy định của pháp luật về hôn nhân và gia đình, các quy định pháp luật khác liên quan vào đánh giá xếp loại tiêu chuẩn gia đình, tổ dân phố, bản văn hóa.

Lồng ghép mục tiêu, nhiệm vụ thực hiện Luật Hôn nhân và gia đình, phòng, chống tảo hôn, hôn nhân cận huyết thống vào trong chương trình, kế hoạch phát triển kinh tế - xã hội hàng năm của chính quyền các cấp. Tập trung các nguồn lực để phát triển kinh tế - xã hội, thực hiện tốt các chính sách đối với vùng đồng bào dân tộc thiểu số, vùng cao; thực hiện giảm nghèo bền vững, nâng cao đời sống vật chất, tinh thần cho đồng bào các dân tộc, từng bước rút ngắn khoảng cách về mức sống, trình độ dân trí giữa các xã, phường và giữa các dân tộc trên địa bàn thành phố.

4. Phát huy vai trò của Ủy ban Mặt trận Tổ quốc Việt Nam và các tổ chức chính trị - xã hội thành phố trong việc đẩy mạnh tuyên truyền, vận động đoàn viên, hội viên và Nhân dân xóa bỏ các hủ tục lạc hậu; đoàn kết xây dựng đời sống văn

hóa ở khu dân cư; tăng cường công tác giám sát về phòng, chống tảo hôn và hôn nhân cận huyết thống, tạo sự đồng thuận, thống nhất cao trong triển khai thực hiện các nhiệm vụ. Hội Liên hiệp Phụ nữ thành phố chủ trì, phối hợp với các đơn vị có liên quan xây dựng, nhân rộng các mô hình xây dựng gia đình no ấm, tiến bộ, hạnh phúc, văn minh, nhất là mô hình “Phụ nữ nói không với tảo hôn, hôn nhân cận huyết thống” tại các cấp hội. Thành đoàn xây dựng các chương trình, chuyên đề, chuyên mục nhằm giáo dục, nâng cao nhận thức cho nam, nữ thanh niên và hậu quả, tác hại của tảo hôn và hôn nhân cận huyết thống. Đẩy mạnh các phong trào hoạt động liên quan đến chăm sóc sức khoẻ sinh sản, tuyên truyền cho các cặp vợ chồng trẻ, vị thành niên, thanh niên không kết hôn sớm, thực hiện tốt Luật Hôn nhân và gia đình.

5. Định kỳ hằng năm đánh giá, sơ kết, tổng kết rút kinh nghiệm, kịp thời đưa ra các giải pháp chỉ đạo, tổ chức thực hiện có hiệu quả việc ngăn chặn tình trạng tảo hôn, hôn nhân cận huyết thống. Thực hiện tốt công tác thi đua khen thưởng, biểu dương kịp thời những đơn vị, cá nhân có thành tích trong công tác ngăn chặn, phòng, chống tảo hôn, hôn nhân cận huyết thống; căn cứ cam kết hằng năm đánh giá xếp loại nhà trường và chính quyền cơ sở, bản, tổ dân phố, gia đình văn hóa nếu để xảy ra tảo hôn và hôn nhân cận huyết thống. Chấn chỉnh, phê bình các cơ quan, đơn vị, xã, phường chưa thực hiện tốt nhiệm vụ phòng, chống tảo hôn và hôn nhân cận huyết thống.

IV. TỔ CHỨC THỰC HIỆN

1. Các chi bộ, đảng bộ cơ sở quán triệt sâu rộng, thực hiện nghiêm túc Chỉ thị của Ban Thường vụ Tỉnh ủy và Nghị quyết này của Ban Thường vụ Thành ủy; căn cứ chức năng, nhiệm vụ, điều kiện thực tế xây dựng kế hoạch tổ chức, triển khai thực hiện.

2. UBND phố xây dựng kế hoạch thực hiện Nghị quyết, lồng ghép bố trí nguồn lực để triển khai thực hiện; thường xuyên kiểm tra, đôn đốc việc thực hiện; định kỳ báo cáo kết quả thực hiện với Ban Thường vụ Thành ủy.

3. Ủy ban Mặt trận Tổ quốc Việt Nam và các tổ chức chính trị - xã hội thành phố đẩy mạnh tuyên truyền đến đoàn viên, hội viên và Nhân dân về phòng, chống tảo hôn và hôn nhân cận huyết thống; đa dạng hóa các loại hình tuyên truyền, vận động phù hợp với đặc điểm của từng địa phương, dân tộc, góp phần tạo sự đồng thuận cao trong triển khai thực hiện chỉ thị của Ban Thường vụ Tỉnh ủy và Nghị quyết này của Ban Thường vụ Thành ủy.

4. Ban Tuyên giáo Thành ủy chủ trì, tham mưu định hướng các cơ quan làm công tác tuyên truyền thành phố, các chi bộ, đảng bộ cơ sở tăng cường thông tin, tuyên truyền, phổ biến các văn bản pháp luật về hôn nhân, gia đình,

hậu quả, hệ lụy của tảo hôn và hôn nhân cận huyết thống, nâng cao nhận thức, phát huy vai trò của cả hệ thống chính trị và Nhân dân trong phòng, chống tảo hôn và hôn nhân cận huyết thống. Phối hợp với các cơ quan liên quan tham mưu cho Ban Thường vụ Thành ủy sơ kết, tổng kết việc thực hiện Chỉ thị của Ban Thường vụ Tỉnh ủy và Nghị quyết này của Ban Thường vụ Thành ủy.

5. Văn phòng Thành ủy chủ trì, phối hợp với các cơ quan liên quan theo dõi, đôn đốc việc thực hiện Nghị quyết này.

Nghị quyết này được phổ biến đến các tổ chức đảng, đảng viên và Nhân dân trên địa bàn thành phố để triển khai thực hiện.

Nơi nhận:

- Thường trực Tỉnh ủy (b/c),
- Thường trực Thành ủy,
- Thường trực HĐND, UBND thành phố,
- Các đ/c UVBCH Đảng bộ thành phố,
- Các ban Đảng Thành ủy,
- UBMTTQ và các đoàn thể thành phố,
- Các chi bộ, đảng bộ cơ sở,
- Lưu VPThU.

**T/M BAN THƯỜNG VỤ
BÍ THƯ**

Tổng Thanh Bình

Bm